

Botänkande
angående sänkning av Spångaån
och torrläggning av mark tillhörande

Kelvesta, Värsta m.fl. i Spånga m.fl.
socknar av Stockholms län.

Upprättat år 1920 av

Gösta Kindblom. 372 12287
Statens Lantbruksingenjör.

Gösta Kindblom

21 JULI 1923

Oenochroma

Scale 1:100,000.

B e t ä n k a n d e

avgivet i och för sökande av bidrag från allmänna avdiktningss-
anslaget till det företag, som avser sänkning av Spångaån och
torrläggning av mark till Kelfvesta, Värsta, Tensta, Spånga,
Bromsten, Sundby, Rissne och Bällsta ägor i Spånga, Bromma och
Sundbybergs socknar av Stockholms län.

Läge och naturlig beskaffenhet.

Avdiktningssområdet utgöres av den mellan
Solhems municipalsamhälle och Bällstaviken ledande dalgång,
som genomflytes av den s.k. Spångaån. I hithörande översikts-
karta har detsamma blivit utmärkt med gul färgbeteckning.

Jordmånen utgöres huvudsakligen av lera
av god beskaffenhet.

Rättslig utredning.

Företaget har blivit förberett genom av
lantbruksingenjören D. Wedblad handlagd laga syneförrättning,
påbörjad den 14 maj 1917 och avslutad den 20 december, samma
år. Mot förrättningen har enligt därom lämnat bevis bil. H.,
missnöje ej blivit inom laga tid anmält.

Då företaget berör järnväg och allmän väg

har tillstånd från det allmännas sida jämlikt Kungl. kungörelsen den 31 december, 1879, sökts och erhållits till företagets utförande, bil. I 1.

De ändringar i äganderättsförhållandena, som inträtt sedan förrättingens avslutande, hava iakttagits vid upprättande av den till detta betänkande hörande ägobeskrivningen.

Ändamål och omfattning.

Ändamålet med företaget är att bereda bättre torrläggning för av detsamma beroende marker. Dessa utgöres dels av åker dels av tomter och trädgårdsjord, som på grund av Spångaåns otillräckliga dimensioner delvis översvämmas vid flodtillfällena och i övrigt lida stor skada av vatten. För vinlande av sagda ändamål har vid laga syneförrättningen föreskrivits att Spångaån skall uppgrävas från trumman under järnvägen Spånga - Riddersvik, till Bällstaviken, vilken sträcka i förslaget betecknas med C - 48.

Vattenmängd och dimensioner.

Med ledning av nederbördsförhållandena för trakten och områdets topografiska beskaffenhet har

avrinningen vid flöden beräknats till 70 sek. lit. pr. km².
och har på grund härav avloppet givits de dimensioner, som
framgå av nedanstående tabell:

Sträcka	Vatten- samlings- område.	Flod- vatten- mängd.	Sido- lutning	Botten- lut- ning.	Botten- bredd	Vattendjup. vid flöden.
0 - 2	25 km ²	1.75 m ³	1:1.5	0.0025	1.00 m.	0.8 m.
2 - 10	" "	" "	"	0.001	"	1.0 "
11 - 20	28 "	1.96 "	"	0.00085	"	1.1 "
20 - 29	29 "	2.03 "	"	0.001	1.50 m.	1.0 "
29 - 48	38 "	2.66 "	"	0.0004	2.00 "	1.25 m.

På grund av den svaga lutningen i nedre
delen av avloppet påverkas vattenstånden i denna del i väsent-
lig mån av Mälarens högvattenstånd.

Ritningar.

De ritningar över företaget, som bifö-
ges detta betänkande, utgöra kopior av de vid laga syneför-
rättningen upprättade och bestå av plankarta i 2 blad samt
profil-, sektions- och broritningar likaledes i 2 blad. Plan-
kartan är avfattad i skalan 1:2000. I densamma är avloppets
läge i plan angivet medelst blå förkläggning & str. 0 till

omkring 40. För sträckan mellan sistnämnda punkt, d.v.s. str. 40 - 48 saknas planritning, men då denna sträcka redan blivit upptagen genom förstoring av den förut befintliga järnbanan torde planritning över densamma ej vara oundgängligen nödvändig. Profilritningarna äro upprättade i längdskalan 1:4000 och höjdskalet 1:100 samt angiva avloppets ved laga synförrättningen fastställda dimensioner. Sektions- och broritningarna, som i detalj angiva avloppets dimensioner och broarnas konstruktion, äro upprättade i skalan 1:100.

Fixpunkter.

Till ledning vid arbetets utförande hava fixpunkter inhuggits i järnvägsbroar och i jordfast sten & de lägen som å profilritningen närmare angivits.

Broar.

Företaget korsar Stockholm - Västerås - Bergslagens järnväg vid punkterna 10 + 76, och 19 + 83. De här befintliga broarna hava emellertid redan tillräckliga dimensioner och behöva ej ombyggas eller förändras för detta företags genomförande. Detsamma gäller om bron å järnvägslinjen Sundbyberg - Bromma vid punkt 48 + 26, samt om

landsvägsbron vid punkt 10 + 25.

Till ombyggande av av företaget berörda
enskilda broar sökas ej statsunderstöd.

Anslagssökande.

Genom förening ingången den 21 januari
1918 hava några av intressenterna i företaget överenskommit
bl. a. att till dess utförande söka såväl odlingslån som an-
slag. De emellertid dessa intressenters mark utgöres av tom-
ter eller sådan jord, som är avsedd att uppdelas i tomter, ha-
va sagda intressenter senare ansett det olämpligt att belasta
densamma med odlingslån och hava för den skull genom förnyad
förening av den 12 mars 1919, bil. G. återtagit sin förut gjor-
da överenskommelse att söka lån, men förklarat sig önska er-
hålla anslag. Denna senare förening har av flertalet övriga
intressenter biträts.

Areal.

Den areal, som genom företaget vinner för
bättring uppgår till 64.9938 hektar allt åker eller tomtjord,
varav 57.8746 hektar tillhöra anlagssökandena.

Förbättringsvärde.

Den jordförbättring som beräknats komma att uppstå genom företaget, har vid laga syneförrättning uppskattats till 84.139.16 kr. Härav belöper på anslagssökandenas del 75.893.98 kronor.

Kostnad.

Kostnaden för vattenavledningsarbetet är beräknad till 37.000.00 kr. Lägges härtill kostnaden för laga syneförrättningen 716.57 kr. och för detta betänkande m.m. 390.- kr. uppgår hela kostnaden för företaget till 38106.57 kr. Härav belöper på anslagssökandena 90. 190 % av kostnaden för vattenavledningen och laga syneförrättningen medan kostnaden för betänkandet m.m. skall helt gäldas av anslagssökandena. Dessas hela andel av kostnaden för företaget uppgår sålunda till 34406.57 kr. eller med avdrag för brobyggnadskostnaderna till 32512.56 kr.

Vinst.

Nettovinsten genom företaget beräknas med ledning av ovannämnda förbättringsvärde och kostnad till 46032.59 kr. varav 41477.41 kr. belöper på anslagssökandenas del.

Anslagsbelopp.

Till sakkandenas andel av kostnaden,
32512.58 kr. torde enligt gällande bestämmelser kunna bevil-
jas anslag med belopp motsvarande högst $1/5$ d. v. s. 10837
52 kr. eller i runt tal 10830 kr..

Arbetstid.

Då arbetet rasht bedrivits och redan är t
till största delen utfört, torde tiden för dess fullbordande
kunna fastställas till den 1 september 1920.

Bilagor.

Till detta betänkande hura:

1/	Avskrift av laga syneförrättningshandlingarna i häfte BILA	
2/	Plan- profil- och sektionsskizningar 4 blad	Bil. B.
3/	Översiktsskarta	" C.
4/	Beskrivning och värderingslängd m.m.	" D.
5/	Kostnadsförslag	" E.
6/	Protokoll fört vid sammanträde den 21 jan. 1918.	" F.
7/	Föreningsskrivelse den 12 mars 1919	" G.
8/	Bevis att missnöje mot syneförrättningen ej
anmält den 8 september 1919	" H.

9/ Resolution angående tillstånd från det allmän-

nas sida den 23 juli 1918

Bil. I.

Stockholm den 30 juni 1920

Gösta Kindblom.

Statens Lantbruksingenjör.

Eva

och

==
1

—
Re:

Te:

Vi

Br:

Kostnadsfördelningslängd

Hemmans namn	Lägenhets namn	Ägares namn	Summa areal hektar	Summa jordför- bätt- rings- värde. Kronor	Deltag- ande i arbetet i pro- cent.	Summa kostnad- er av kost- nadsförslag- ets slut- summa.
Kelvesta B		A/B.Hem på landet	3 5897	3688 42	4 384	1622 08
"	"	Solhems municipal- samhälle	0 2424	242 40	0 288	106 56
"	A	A/B.Hem på landet	3 6681	5011 80	5 957	2204 09
"	"	Solhems municipal- samhälle	0 3790	454 80	0 541	200 17
Tensta äng		Ingeborg Blomberg	0 5708	746 24	0 887	328 19
Spånga		Slakt.Axel Ahlsén	1 9878	2721 20	3 234	1196 58
Värsta		A/B.Hem på landet	6 7673	9673 64	11 497	4253 89
"		Solhems municipal- samhälle	3 4522	4366 24	5 189	1919 93
"	Solhem 317	Martin Frölander /Ankefru Frölander/	0 0245	19 60	0 023	8 51
"	" 385	Maja Filtness	0 0245	19 60	0 023	8 51
"	Värsta gård	Kronof. E.J.Norman	0 3085	246 80	0 293	108 41
"		Stockholm- Västerås- Bergslagens järnväg	0 1318	126 34	0 150	55 50
"	Solhem 70-378	Kronof. E.J.Norman	0 2677	383 38	0 456	168 72
Bromsten	Lunden	Edla Taxén, Ankefru	0 1102	128 74	0 153	56 61
"	"	Kronof. E.J.Norman	1 4120	2121 02	2 521	932 77
"	Mitt hem	J.E.Winqvist	0 8286	1193 52	1 418	524 66
"	Gammelgården	Berna Husberg	0 6259	871 84	1 036	383 32
"	Landberga	C.F.Landberg	0 3658	365 80	0 435	160 95
			24 7568	3238138	38 485	14239 45

		transport	24	7568	32381	38	38	485	14239	45
167	"	Bromsten Fernlunda Änkan Ida Ferngren	0	2116	211	60	0	251	92	87
168	"	" Mitt hem J.E.Winqvist	0	0353	35	30	0	042	15	54
183	"	" Backstugan C.H.Svensson	0	8551	1251	82	1	488	550	56
188	"	" Almedal J.Wannqvist	0	7405	1004	98	1	194	441	78
189	"	" Elinsborg J.E.Axner	0	5245	699	04	0	831	307	47
190	"	" Trellehov och J.Wannqvist	0	4084	523	90	0	623	230	51
191	"	" Åsunda								
199	"	" Walla J.Wannqvist	1	3328	1705	28	2	027	749	99
202	"	" Hemmet Fristad	2	8668	3256	44	3	870	1431	90
203	"	" Johanneslund Johanna Andersson	0	1298	129	80	0	154	56	98
204	"	" Alby C.G.Andersson	0	1552	248	32	0	295	109	15
205	"	" Alby C.G.Andersson	0	1552	248	32	0	295	109	15
208	"	" Alby C.G.Andersson	0	1552	248	32	0	295	109	15
211	"	" Flaggan och J.Wannqvist	0	9079	1267	54	1	506	557	22
212	"	" Vimpeln 11-374								
213	"	" Långängen E.Olsson	2	8412	3712	76	4	413	1632	81
214	"	" Bernhem Sigrid Holmberg	0	0136	13	60	0	016	5	92
216	"	" Bernhem Sigrid Holmberg	0	0136	13	60	0	016	5	92
228	"	" Lilla Grönvik Johanna Andersson	0	0260	26		0	031	11	47
229	"	" Grönvik Johanna Andersson	0	0203	20	30	0	024	8	88
234	"	" Hallåberg N.H.Berg	0	0392	39	20	0	047	17	39
235	"	" Hallåberg N.H.Berg	0	0392	39	20	0	047	17	39
242	"	" Dagnyberg Aug. Nordström	0	0510	51		0	061	22	57
245	"	" Lövlunda S.A.Andreasson	0	0520	52		0	062	22	94
247	"	" Åby S.A.Andreasson	0	1368	181	86	0	216	79	92
248	"	" Åby S.A.Andreasson	0	1368	181	86	0	216	79	92
249	"	" Agnetedal Eriksson	0	0775	90	40	0	107	39	59
258	"	" Joelsberg O.Haglund	0	0535	64	18	0	076	28	12
Transport			36	2358	46966	70	55	819	20653	05

45
 37
 54
 56
 78
 47
 51
 99
 90
 98
 15
 22
 31
 92
 47
 88
 39
 57
 94
 92
 59
 12
 05

Transport			36	2358	46966	70	55	819	20653	03
Bromsten	Mariedal	J.A.Jansson	0	0535	64	18	0	076	28	12
"	Bäck	A.J.Beckman	0	0975	119	10	0	142	52	54
"	Lindrosen	O Haglund	0	1678	216	04	0	257	95	09
"	Augustenlund	F.A.Nikolausson	2	5089	2557	80	3	040	1124	80
"	Edwardsberg	Carl Nikolausson	0	0454	45	40	0	054	19	98
"	Ebenezer	Fru A.Ehrngren	0	0429	42	90	0	051	18	87
"	Edlunda	Edlunds Sterbhus	0	0528	52	80	0	063	23	31
"	Hammarbo	Fröken Emy Olofsson	0	0100	10		0	012	4	44
"	Nikolasro och Slätten	F.A.Nikolausson	0	2378	237	80	0	283	104	71
"	Ektorp	C.J.Andersson	0	0872	87	20	0	104	38	48
"	Stensborg	O.F.Jakobsson	0	0915	95	40	0	113	41	81
"	Stålberga	E.M.V.Persson	0	0966	128	64	0	153	56	61
"	N:o 450	G.E.Cedervall	0	1100	176		0	210	77	70
"	Ängshyddan	Frans Karlsson	0	0900	144		0	171	63	27
"		F.A.Nikolausson	0	0904	144	64	0	172	63	64
"	Fridhemsdal	E.Lundvall	0	0990	158	40	0	188	69	56
"	"	E.Lundvall	0	0726	116	16	0	138	51	06
"	Frideborg	Melker Forsberg	0	1041	166	56	0	198	73	26
"	Johannesro	Per Eriksson	0	1113	178	08	0	212	78	44
"	Franslund	F.E.Fagerström	0	0896	143	36	0	170	62	90
"	Stenslund	C.A.Henrikssons Sterbhus	0	1380	209	88	0	249	92	13
Transport			40	6327	52061	04	61	875	22893	75

167 n
168
183
188
189
190
197
199
202
203
204
205
208
211
213
214
216
228
229
234
235
242
245
247
248
249
258

Transport		40	6327	52061	04	61	875	22893	75
Bromsten Jennydal	Birger Lundgren	0	0493	58	60	0	070	25	90
"	Heleneborg Birger Lundgren	0	0780	78		0	093	34	41
"	Anna Andersson	0	0878	102	68	0	122	45	14
"	Joh.A.Rydkvist	0	0330	33		0	039	14	43
"	Marylund A.V.Fagerström	0	0986	136	16	0	162	59	94
"	A.Svan	0	1200	145	20	0	173	64	01
"	Marielyst Ida Björklund	0	3217	494	02	0	587	217	19
"	Aug. Norling	0	3000	480		0	570	210	90
"	Ekedal Joh. Friberg	0	1885	229		0	272	100	64
"	Magnuslund A.A.Söderling	0	1706	209	36	0	249	92	13
"	Spetteberga C.J.A.Blomkvist	0	0832	83	20	0	099	36	63
"	Agneslund Färghandl. C.J.Berg	0	0784	78	40	0	093	34	41
"	Mar A.E.Pettersson	0	1140	114		0	135	49	95
"	Bromstens garveri S.Eriksson	0	1070	107		0	127	46	99
"	Eriksdal Gust. Jansson	0	0550	55		0	065	24	05
"	Karlavagnen G. Sundberg	0	0764	76	40	0	091	33	67
"	Rosenberg G. Sundberg	0	0783	78	30	0	093	34	41
"	Runoborg N.J.Johannesson	0	0840	84		0	100	37	
"	Oskarsberg Noréns Sterbhus	0	0720	72		0	086	31	82
"	Grönaberg Per Aug. Olsson	0	0504	50	40	0	060	22	20
"	Eriksborg Alb. Wikström	0	0035	3	50	0	004	1	48
Transport		42	8824	54829	26	65	165	24111	05

	Transport	42 8824 54829 26 65 165 24111 05
Bromsten	Bromstens municipal- samhälle	5 2840 7865 98 9 349 3459 13
Sundby	Nya A/B. Atlas	12 5194 16481 62 19 589 7247 93
Rissne	A/B. Stockholms Trav- bana	1 8089 2555 72 3 037 1123 69
Bällsta	Råsunda Förstads-A/B.	<u>2 4991 2406 58 2 860 1058 20</u>
	Summa	64 9938 84139 16.100 - 37000.-

Solhem den 20 december 1917

Ex officio

Daniel Wedblad

Oscar Andersson.

F. Peterson.

Vidimeras

Ex officio

Daniel Wedblad.

J förestående avskrift av
lagasyrerhandlingarna hava
kungörelser och kallelser ut-
lämnats på en obekvämlig. Av-
skriften i öfrigt vidimeras.

Ex officio

Gösta Kindblom

Staten landbruksingenjör